

Verenigingsperiodiek
voor tuin- en imkerleden

Bij-Zaken

25 jaar!

Amsterdamsche Vereniging tot Bevordering van de Bijenteelt

25e Jaargang No. 4

Winter 2010

www.bijzaken.nl

Voorzitter: M.J. Hoogendoorn
Penningmeester: R. Obdam
Secretariaat: K.M. van Ankeren
Bestuur: E. Pellinkhof
O. Eerland

Redactie: Ries Hoogendoorn
Ookmeerweg 174/8
1068 AV Amsterdam
020-6103401
avbb-ries@kpnmail.nl

Onze Website: **www.bijenpark.nl**
Adres: Baron v. Schimmelpennick v. d. Oyeweg 4
1067 NH Amsterdam

Redactieleden: Eline Pellinkhof
Katinka van Ankeren
Column: Trudy Franc

Bij-Zaken verschijnt 4 keer per jaar

Verschijningsdatums: 1/3, 1/6, 1/9, 1/12

Kopij moet uiterlijk 1 week voor verschijningsdatum bij de redactie zijn

Stichting **Bijenpark Amsterdam** (SBA)

Secretariaat: P.M. van der Zijden
Vrijzicht 149
1068 CJ Amsterdam

Voor de huur van een siertuin en de aan- of verkoop van huisjes kunt u zich schriftelijk wenden tot het secretariaat van de SBA.

Voor de huur van een tuin of imkertuin is het lidmaatschap van de AVBB vereist.

Algemene Ledenvergadering

Van de Amsterdamse Vereniging tot Bevordering van de Bijenteelt

Vrijdag 11 maart 2011, 20.00 uur

In het Museum op het Nieuwe Bijenpark,
Baron van Schimmelpenninck van der Oeyeweg 4, 1067 HV Amsterdam
U wordt ontvangen met koffie vanaf 19.30 uur

1. Opening door en mededelingen van de voorzitter
2. Verslag Algemene Ledenvergadering van 21 maart 2010
3. Ingekomen stukken
4. Verhoging contributie van € 13.50 naar € 20.00
5. Jaarverslag 2010
6. Financiële verslag 2010/begroting 2011
7. Verslag van de kascommissie/benoeming kascommissie
8. Activiteiten verenigingsjaar 2011
9. Verkiezing bestuursleden: Aftredend en zich herkiesbaar stellend zijn: E. Eerland, E. Pellinkhof, K. van Ankeren
10. Zaken betreffende de Stichting Bijenpark Amsterdam
11. Rondvraag

Sluiting van de vergadering

Nieuwjaarsreceptie
Zondag 9 januari 2011 om 15.00 uur

Museum - Nieuwe Park

U bent weer allemaal van harte welkom op deze
traditioneel drukbezochte receptie, waar u mede-tuiniers en -imkers eer
voorspoedig nieuwjaar kunt wensen.

December

De dagen openen zich ternauwernood. Door het amper zichtbaar licht komt de heilige Ambrosius binnengewandeld. De beschermheer van de imkers ziet er heel bestoft uit, zijn mijter staat wat scheef, zijn baard is verwilderd. Niemand ziet nog naar hem om, niemand aanroept hem nog. Geen wonder dat ziekten en varroa welig tieren. Het is Kerstmis zonder sneeuw. De romantiek is ver zoek. December loopt als een eenzame kalkoen in de regen en de mist. Tussen de wortels van het water breken de ijstijden aan.

Geregeld gaan we nog eens naar de bijenkasten. Er liggen dode bijen op de vliegplank. Dat is helemaal normaal. Er is altijd een natuurlijke sterfte. We verwijderen de dode bijen. In deze broedloze periode kunnen we nu efficiënt aan varroabestrijding doen. Wanneer het voldoende warm is (minstens 5°C) kunnen we bedruppelen met oxaalzuur-oplossing of we kunnen oxaalzuur verdampen. We mogen nu bijenkasten op korte afstand verplaatsen. Bij koud wee en na verscheidene achtereenvolgende vluchtloze dagen, tillen we, met twee personen, voorzichtig de kasten op en plaatsen ze zonder stoten, op de nieuwe standplaats. Bij hevige sneeuwval verwijderen we de sneeuw op de vliegplank. De combinatie van sneeuw en zon kunnen wel eens de bijen misleiden om naar buiten te gaan, met alle nefaste gevolgen van dien.

Heeft de heilige Ambrosius dan toch het loodje gelegd? Aartsengel Michaël: nieuwe patroonheilige van de imkers

Uit: maandblad Vlaamse Imkerbond

Sint-Ambrosius zal het maar met een scheef oog bekijken. In een graftombe op het kerkhof van Veurne heeft een bijenzwerm al sinds een vijftal jaren een onderkomen gevonden in de troon van de aartsengel Michaël. Tijdens de oorlog liep het monument wat amputaties en vlieggaten op en daarvan maken de bijen nu gretig gebruik om er hun raten in te bouwen. Zonder menselijke tussenkomst of varroabehandeling overleeft de kolonie er al vele jaren. Of zou aartsengel Michaël in het geniep ongeoorloofde bestrijdingsmiddelen gebruiken? Heiligen en engelen zijn ook maar mensen. Felix Deschuytter, die met pijn in het hart, enkele jaren geleden noodgedwongen het imkeren moest vaarwel zeggen, koestert nog altijd de bijenliefde en volgt, doorheen alle seizoenen het doen en laten van de bijen. Met heel veel herinneringen en ook met een beetje weemoed maakte hij voor ons deze foto.

Varroabestrijding met een lontje

Eerst wordt er een bereiding gemaakt met paraffine van de voedingsindustrie, was en honing.

Een liter paraffine opwarmen + 1/2 kg was + 1/2 kg honing. Goed mengen. 90 witte katoenen koordjes van 6 of 8 mm met een lengte van 1 meter onderdopen. Goed omroeren. De koordjes nemen het mengsel op. Laten afkoelen en ze één na één uithalen. Koel en goed afgeloten bewaren.

Om de maand wordt een koordje in lusvorm op de toplatten gelegd. De bijen knagen het af en brengen het vettig mengsel in de kast. De varroamijten komen er mee in contact en het product verstopt de poriën waardoor ze ademen. De bijen zelf hebben er geen last van, ze hebben immers veel grotere poriën om te ademen.

Eenvoudiger en goedkoper kan het bijna niet. Of lijkt het te mooi en te gemakkelijk?

Ik zou het toch eens willen uitproberen. Of deed iemand dit reeds en weet hij er meer over? Heeft het succes??

Vereniging van
hoveniers en
groenvoorzieningen

©MJH

Hoveniersbedrijf **TUINDORP** bv.

Nieuwemeerdijk 13
1171NA Badhoevedorp

Website: www.hoveniersbedrijftuindorp.nl

E-mail: info@hoveniersbedrijftuindorp.nl

Tel: 020-6192484 / Fax 020-6192012

AL MEER DAN 35 JAAR ERVARING IN AANLEG, ONDERHOUD EN RENOVATIE

Speciaal voor de bijenparken levering van grond, compost, zand e.d. zonder bezorgkosten. Wilt u ook profiteren van onze vakkennis & vakmanschap maak dan een vrijblijvende afspraak

Imkersoos nieuwe stijl!

Beste imkers, tuinleden en andere belangstellenden,
Wij nodigen u van harte uit voor de nieuwe imkersoos, waar we in februari 2011 mee van start gaan. Deze goede gewoonte vindt volgens traditie plaats op elke eerste zondag van de maand met uitzondering van de zomermaanden. De eerste bijeenkomst is op zondag 6 februari 2011.

Graag willen wij voor de soos niet alleen imkerleden, maar ook tuinleden interesseren. Voor de eerste soos in februari hebben wij met de **film** *La mystère de la disparation des abeilles*, gekozen voor een breed thema dat ons allen aangaat: Hoe komt het dat wereldwijd bijen verdwijnen en in hoeverre spelen veranderingen in de natuur een rol? De film is in september vertoond op Canvas. Voor maart hebben wij Arie Koster uitgenodigd, de schrijver van het *Plantenvademecum*. Hij verzorgt op zondag 6 maart een lezing over **drachtplanten** en vertoont daarbij prachtige beelden.

Dus zet het vast in die nieuwe agenda! We hopen dat u allen aanwezig zult zijn en neem gerust uw familieleden mee.

Opzet De soosochtend bestaat uit een algemeen deel om ervaringen uit te wisselen en een informatief deel met een wisselend onderwerp, toegelicht door een spreker of via een film. Dus:

10.30 uur inloop en tijd om ervaringen uit te wisselen

11.00 uur film, spreker of andere vorm van informatieverstrekking

12.00 uur onderwerp bespreken en ruimte om (elkaar) vragen te stellen

(Voorlopig) Programma voor 2011:

6 Februari: De Franse **film** *La mystère de la disparation des abeilles* (Nederlands ondertiteld) over de verdwijnziekte en andere calamiteiten waaraan bijen de laatste jaren bloot staan.

6 Maart: **Lezing** in samenwerking met de Tuinzondagen: **Drachtplanten**. Waar halen bijen door de seizoenen heen hun nectar en hoe kunnen wij hen hierbij tegemoet komen, o.a door de aanplant van welke flora? Arie Koster, lezing met beelden.

3 April: **Bijenziektes, bestrijding en hygiëne.**

1 Mei: **Imkeren met zo weinig mogelijk ingrepen** in de kast. (biologisch imkeren, top bar hive...)

5 Juni: **Honingkeuring**, etikettering (wat moet er op staan?), verkiezing mooiste etiket.

4 September: **Diploma-uitreiking beginnerscursus.**

De organisatie van de ochtenden wordt verzorgd door Ina Ruijter en Marja van der Veldt. Als u suggesties of wensen heeft, horen wij dit graag van u. U kunt ons bereiken via i.ruijter@versatel.nl en mvdveldt@hotmail.com of per telefoon via 06 30846697 (Ina) en (020) 610 9554 (Marja).

We zien uit naar uw reactie.

Ina en Marja

En wie zijn Marja en Ina dan wel?

Beiden zijn imker. Marja begon in 2005. Ze heeft volkjes op het voormalige kerkhof Huis te Vraag aan de Rijnsburgstraat en bij de biologische boerderij De Boterbloem aan de Lutkemeerweg. Sinds 2010 houdt ze ook bijen op het Oude Bijenpark.

Ina is sinds 2009 actief als imker. In dat jaar volgde zij de beginnerscursus op het Nieuwe Bijenpark met Ries Hoogendoorn en Rob Saal als leraren. Haar bijen staan op Klein Dantzig, een volkstuintencomplex in Amsterdam-Oost. Marja en Ina volgden in 2010 allebei de cursus koninginneteelt in Amstelveen en namen in september van dit jaar samen vijf volkjes over op het schooltuinencomplex aan de Jan Tooropstraat.

Oproep 1:

Wij zijn heel hard op zoek naar iemand die het **museum** ongeveer één keer per maand wil **schoonmaken**. De werkzaamheden houden in: keuken en WC schoonmaken, vloer stofzuigen, om de paar maanden het glas van vitrines en de ramen lappen. En in de zomermaanden ook de 2 buitentoiletten schoonmaken. De werktijden zijn helemaal naar eigen inzicht in te delen. Is er iemand op de parken of kent u iemand die deze taak op zich wil nemen en een zakcentje wil bijverdienen? Neem contact op met Ries Hoogendoorn: avbbr-ries@kpnmail.nl

Oproep 2:

Altijd al van uw mooiste foto echte ansichtkaarten willen laten maken? Grijp dan nu uw kans! De PR commissie wil volgend jaar heel graag een collectie 'Bijepark kerst/winterkaarten' laten drukken. Daarvoor hebben wij natuurlijk **mooie winterse foto's** nodig. Als we de berichten mogen geloven, belooft het weer een winter te worden met veel sneeuw en ijs. Voldoende reden dus om eens met de camera naar de tuin te gaan. Maak mooie sfeervolle winterse kiekjes en mail ze naar Trui: tfranc@telfort.nl

Examenklas imkerkursus 2010

Dit jaar zijn we gestart met 8 cursisten en uiteindelijk hebben er 6 een diploma gehaald. Het imkeren kent zo zijn problemen, zoals de 'imkervergrijsing', daar proberen wij met de cursus iets aan te doen. Zie hier; zes nieuwe jonge imkers waarvan wij hopen dat ze tot in lengte van dagen blijven imkeren. Zaterdag 20 november hadden we een informatiemiddag voor het nieuwe cursusjaar 2011. Uit de 18 inschrijvingen worden nu 8 mensen geselecteerd die in 15 lessen een basis krijgen om zelfstandig te kunnen gaan imkeren. Het jaar 2010 sluiten wij dus zeer positief af. (Hoewel het wel fijn zou zijn als de wetenschap een remedie zou vinden om van dat kleine maar o zo lastige mijtje af te komen!)

-

Pas gelezen....

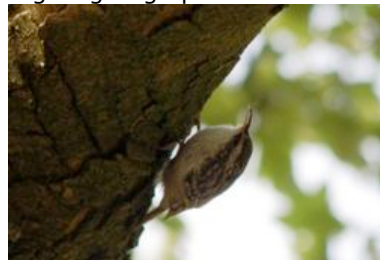
Vogels over de vloer

Complete gids voor het aantrekken en observeren van vogels in de tuin.

Door Robert Burton Vertaling: Ger Meesters

Uitgeverij Tirion Natuur i.s.m. Vogelbescherming Nederland. € 24,95

Het boek bestaat sinds 2004, maar ik heb het pas gekocht en ben erg onder de indruk. Het is precies wat de subtitel zegt en meer. Een praktisch en informatief boek vol tips voor het creëren van een vogelvriendelijke tuin, compleet met plantengids. Het boek staat bomvol met tekeningen en prachtige foto's. Het is handig ingedeeld in 5 onderdelen: 'Wat vogels nodig hebben', 'De vogelvriendelijke tuin', 'Kijken naar tuinvogels', 'Vogelgedrag begrijpen' en 'Vogelprofielen'. Dat laatste onderdeel beslaat ongeveer de helft van het boek en geeft heel uitgebreid uitleg over gedrag, zang, leefgebied, trek en uiterlijk van de verschillende vogels. Waar andere vogelboeken volstaan met een á twee foto's van de betreffende vogel, geeft dit boek er wel vijf of zes, zodat herkennen nog makkelijker gaat. Ook het onderdeel 'De vogelvriendelijke tuin' is heel handig voor het inrichten van je tuin met planten waar vogels graag op af komen. Er is ruimte voor tuinontwerp, met een beknopte, maar goede plantengids. Als je wilt weten welk vogeltje in welke struik of boom woont, is dit de gids die je nodig hebt. Ook voeren en nestkasten maken/ gebruiken komt aan bod. Het stuk over verrekijkers, telescopen en

statieven is misschien niet voor iedereen even nuttig, maar wel staan ook daar weer handige tips in, bv. hoe je moet kijken naar vogels en hoe je ze kunt fotograferen. In dit boek staan nou eens geen zeldzame vogels die uitsluitend voorkomen op het uiterste puntje van de noordwestkust van Schotland, of alleen diep in de binnenlanden van Elba. Hier gaat het alleen over de tuinvogels bij ons. Je hebt er dus echt wat aan.

Trui Franc

boomkruiper

Imkeren in Frankrijk

Katinka van Ankeren

Het blééf maar kwakkelen, en we zaten toch al in ons 4e, respectievelijk 5e jaar als imkers. We zouden nu toch genoeg (basis)kennis moeten hebben om met meer dan één matig volkje de winter uit te komen, en na veel gedoe in lente en zomer met zo'n zelfde matig volkje een nieuwe winter in te gaan, hopen dat ze het zullen overleven.

Hoe dat nou toch steeds zo kwam, wisten we niet precies, maar een vermoeden hadden we wel. Kijk, een deel van de week verblijven we in Noord-Frankrijk, waar we net als duizenden andere Nederlanders een huis hebben, maar dan wel een met een grote moestuin. Dat is leuk. En lekker. En ook heel veel werk. Net als bijen dus. En ook in dezelfde tijd. Nou, daar zit het probleem. Drie dagen lang je groentjes verzorgen, veel schoffelen, vertroetelen, ongedierte bestraffend toespreken, en dan als een haas naar Amsterdam om de een naar zijn stevige baan te sturen (dag schat, tot donderdag!) en zelf naar de bijen fietsen, ook als de bijen je laten weten dat je eigenlijk beter op een andere, mooiere dag moet terugkomen, om daar alle handelingen té haastig te doen, want er moet nog zoveel, niet-waar? En dan is het ineens niet meer leuk, een tuin en bijen.

En dan is daar de oplossing. Emigreren! Wie, wij? Ja, misschien, maar eerst de bijen. Tenslotte is er in ons dorp nog een imker, we hebben een bos naast de deur, dus.. In april zijn wij voor een half jaar, en zij definitief overgegaan, ons eigen kwakkelende volkje, en een 'verzorgvolk' van een collega-imker. Ondanks dat de huisvesting nog wat mager is, overtreft imkeren in Frankrijk onze stoutste verwachtingen. Meermalen per dag zitten we rustig naast de kasten, kijken, kijken en leren. We gaan de kasten in als het de bijen en ons uitkomt, we maken (bijna) volgens het boekje twee afleggers, maar hebben daarna twee nazwermen, wat ons wel een tak van een jonge pruimenboom kost, maar die we toch ook weer schep-
pen.

Groei door bloei lijkt een aardige variant op een recente politieke uitdrukking. Onze tuin, maar voornamelijk het bos le-

vert blijkbaar zoveel lekkers, dat we met vier grote, sterke volken de winter ingaan. We eten onze boshoning en wachten in alle rust het voorjaar af Fijn, weer imkeren!

Verhoging contributie AVBB

Na heel wat jaren zonder contributieverhoging zien wij ons nu genoodzaakt om het lidmaatschapsgeld te verhogen. Dit om kostendekkend te blijven en zo dus de AVBB in stand te kunnen houden. Ons voorstel om de contributie in 2011 van € 13,50 naar € 15,- te verhogen hebben wij te laat ingediend, zodoende blijft de contributie in 2011 nog € 13,50. Maar vanaf 2012 wordt de contributie € 20,- per jaar. Op de jaarlijkse Algemene ledenvergadering van vrijdag 11 maart 2011 zal dit onderwerp behandeld en uitgelegd worden.

----- Bijsluiter ----- **column van Trudy Franc**

VRIEZEN OF DOOIEN

Hè ja, laten we het eens over het weer hebben, of eigenlijk, het weerbericht. Dat is niet meer wat het geweest is. Toch laat ik me er vaak door leiden. Als er voor de hele dag regen voorspeld wordt, kan ik beter de was niet doen. Ik heb tenslotte geen droger en ben afhankelijk van weer en wind. Lekker fris hoor, dat wel, maar de was droogt niet als het regent. Ik luister dus naar het weerbericht. Dat gaat tegenwoordig heel vaak fout. Dan is er droog weer voorspeld en doe ik de was, en nét als de laatste sok dan hangt vallen de eerst druppels. Omgekeerd kan ook. Is er voor de hele dag regen of druilerig weer verwacht, en wat blijkt 's avonds... prachtig weer geweest. Is me zo maar een mooie dag op de tuin door mijn neus geboord. Want ja, met zo'n voorspelling ga ik maar

niet. Steeds vaker gaat het mis. Dat begint al bij de vooruitzichten; vertellen ze op maandag dat het de hele week zal regenen, maar dat het vrijdag droog wordt en in het weekend prachtig weer zal zijn. In de loop van die week schuift dat droge weer dan steeds meer op.

Eerst vrijdag droog, dan vrijdagavond droog, dan in de loop van zaterdag, dan zondagochtend en dan zie je eindelijk zondagmiddag de zon verschijnen... vlak voor hij onder gaat. Daar ging je mooie weekend. Zonder blikken of blozen geeft de weerman/vrouw dan het nieuwe weerbericht, geen uitleg of excuus... niks. Laatst ook weer zoiets. In de grafiekjes was, na een hele tijd regen, voor maandag een wolkje met zonnetje, voor dinsdag en woensdag een hele zon getekend. Het werd maandag en het regende. Dinsdag was een grauwe dag en woensdagmiddag klaarde het wat op. Dan denk ik: "Ben ik nou gek?" Ook vandaag ging het weer mis. Het zou mooi weer worden. Gerrit Hiemstra heeft het gisteravond zelf nog gezegd: wisselend bewolkt en droog. Dus klettert de regen nu tegen mijn raam. Vaak luister ik naar de weerman van radio Noord Holland. Meestal is dat Jan Visser. Die is hee bekwaam. Als hij zegt dat het gaat regenen, of juist droog wordt, "Maar pas na twee uur.", dan klopt dat. Zegt hij dat het om vijf over half drie gaat regenen, dan kun je er bijna de klok op gelijk zetten. Toch gaat het zelfs met Jan Visser wel mis. Laatst hoorde ik hem zeggen: "Overwegend droog en zonnig." Terwijl hij nog bezig was stortte het van de regen. Een tamelijk nat soort droog, denk ik dan. In Engeland is het al niet veel beter. Afgelopen zomer waren we er met wandelvakantie. Omdat we elke dag een flinke afstand moesten afleggen, keken we 's avonds altijd even naar het weer. Ze voorspelden steeds het weer van gisteren. Het komt allemaal omdat er te veel meetapparatuur is. Door alle moderne bomen van de computermodellen en weersatellieten kunnen de weermannen en -vrouwen het bos niet meer zien. Vroeger was het nog simpel. Toen tekende de weerman op de tv met een lippenstift een paar millibaren (er bestond nog geen Hectopascal) op een echte kaart die op een ezel stond. De weerman zelf zag je niet, alleen zijn rechterarm en soms een stukje baard. Hij tekende hier en daar een zonnetje of een wolkje op die kaart, een paar pijlen erbij voor de windrichting en dat was dat. Het verhaal vertelde hij erbij, met Sinterklaas zelfs op rijm. De hogedrukgebieden kwamen áltijd uit de Azoren en de depressies (dat heette toen nog geen lagedrukgebied) áltijd uit de Golf van Biskaje. Lekker overzichtelijk. Ach, misschien moeten we maar gewoon weer naar de boeren luisteren. Die weten het wel. Ze zien aan de stand van de dop-

erwtjes of het droog blijft of niet. Aan een vals zingende merel merkt de boer dat er storm op komst is, en als de sering te vroeg bloeit, nou berg je dan maar, dan wordt het niks met de zomer. Kijk, daar heb je wat aan.

Agenda 2011

Tuinzondagen	Imkeragenda
Meestal elke laatste zondag Van de maand om 16.00 uur	Zondag 9 januari Nieuwjaarsreceptie 15.00 uur Start nieuwe Imkersoos 10.30 uur zondag 6 februari zondag 6 maart (vervolg zie blz 6)

Afz: AVBB
M.J. Hoogendoorn
Ookmeerweg 174
1068AV Amsterdam

TNT Post
Port betaal

Bezorgadres:

<p>Table `d Hôte (volgt nog)</p> <p>Open tuinendag: 29 mei 2011</p> <p>Tuinzondagen: 6 maart om 10.30 lezing Drachtplanten (in samenwerking met de imkersoos). De rest volgt in volgende Bij-zaken.</p>	<p>Cursus 2011 Donderdag 10 maart 19.30 uur Alle volgende lessen om 10.00 uur 19 maart, 2/16 april, 7/14/21/28 mei, 4/11/25 juni, 9/23 juli, 6/20 aug. 3 sept. eindles Week 35 t/m 39 beschikbaar voor in- winteren en ziekte bestijding</p>
--	---

--	--